

התובע:

יעקב דבר ת.ז. 012190088
 ע"י ב"כ עוה"ד עופר רדר ו/או אסף גל ו/או ענבל שמול-רביב
 ו/או ניר טקל ו/או בני סטי ו/או דרור שאול ו/או אלדד וקחי
 ו/או יורם עין דור
 מרחוב יעקב אליאב 5, גבעת שאול, ירושלים 91231
 טל : 073-2-554466 ; פקס : 073-2-554455

- נגדי -

הנתבעת:

מוסקילה דבורה ת.ז. 053399192
 מרחוב לנDAO חיים 10, בני ברק

סוג התביעה : כספית (תביעת השבה)

הسعد המבוקש לתובע הייצוגית : 7.92 ל"נ

הسعد המבוקש לכל חברי הקבוצה: 768,000 ל"נ

כתב התביעה

בהתאם לחוק התובענות הייצוגיות, התשס"ו-2006, מתכבד התובע להגיש התביעה דין על פי פרט 1, לRTOSת המשפט השנייה לחוק התובענות הייצוגיות.

א. קבוע כי הקבוצה המיוצגת ע"י התובע תכלול את כל מי שרכש מהנתבעת, ב- 7 שנים שקדמו להגשת הבקשה, מוציאי מהפריטים לפי משקל שנארזו ע"י אריזות שספקת הנתבעת לצרכנים, מבלי משקל

האריזה הופחת ממשקל המוציאים שרכשו ;

ב.חייב את הנתבעת לפצות את חברי הקבוצה בסך של 768,000 ל"נ, בשל הנזקים שנגרמו להם כתוצאה מהכללת משקל אריזות במשקל המוציאים שרכשו ;

ג.חייב את הנתבעת לכלול במסגרת תשובה לבקשת זו ו/או במסגרת גילוי מסמכים את כל הנתונים הנמצאים ברישומה באשר להיקף המכירות שנעשו בתקופה הרלוונטית לבקשת ;

ד. להורות כי החלטה בבקשת תפורסם ע"פ הקבוע בסע' 25 לחוק תביעות ייצוגיות התשס"ו 2006 ;

ה. קבוע כי אם תתקבל החלטה יפסק לב"כ התובענית הייצוגית שכ"ט בהתאם להוראות סעיף 23 לחוק ובשיעור של 20% מסכום פסיקת בית המשפט בעניין התובענית הייצוגית לכל חברי הקבוצה בתוטפת מע"מ כחוק. בנוסף, לפסק לטובת התובענית הייצוגית פיצויי הולם בשיעור של מחצית מכל סכום שיפסק לטובת בא כוחו וזאת בהתאם להוראות סעיף 22 לחוק ;

ו.חייב את הנתבעת בהוצאות בקשה זו ושכ"ט עוז"ד.

1. הנتابעת, ג' בוטסיקלה דבורה, מחזיקה ומפעילה שני בתים מאפה בתחום העיר בני ברק, הידועים בשם "בית מאפה בוטסיקלה". בית המאפה אחד מצוי ברחוב אהרוןוביץ 14 ב'ב ובית מאפה שני מצוי ברחוב חזון איש 14 ב'ב.
2. עניינה של בקשה זו במנגנון של הנتابעת למכור מוצרים מאפה לקוחותה מבלתי להפחית את משקל הארייזות ממשקלם של המוצרים שנמכרו. באופן זה נמכתה למעשה לצרכן האריזה במחיר היקר בו נמכר המוצר עצמו.
3. כפי שיבואר להלן, ארייזות אין אמורויות להיכלל במשקל הנקי של המוצרים. אלא שהנتابעת מצרפת את משקלן של הארייזות למשקל הנקי של המוצרים, תוך שהיא רומסת ברgel גסה את הוראות הדין.
4. והנה, לצרכן הסביר נדמה שמשקל האריזה זניח, וכי כאשר היא נשקלת יחד עם מוצריה המאפה, מחיריה יהיה לכל היוטר מספר אגורות, ולא היא. כפי שיראה התובע משקלה של האריזה בבית העסק של הנتابעת, בה עשה התובע שימוש ואשר דומות לה ניתן למצוא בכל מאפייה, יכול להגיע עד כ- 50 גרם.
5. צא ולמד, כאשר מניח הצרכן בתוך אריזה שמשקלה 50 גרם, דברי מאפה שמחירים 37 ש"ג, **כפי המתקאים בעניינו**, הוא ישלם על קופסת הפלסטיק סך של 1.85. ש. כאשר הצרכן נិיח באותה קופסה בדיק מוצריה מאפה שמחירים הוא 72 ש"ח ל乞"ג, והוא ישלם על אותה אריזה(ריקה) 3.7 ש. להגנת הצרכן ולסחר הוגן(שלום י"ס) (28.07.2019).
6. הנה כי כן, אין מדובר סכומים זניחים. במיוחד בכך, כאשר מבאים בחשבון את חוסר נכונותו של הצרכן הישראלי לשלים 10agi לשquitת ניילון, כפי שניתן ללמידה מהיענות הצרכנים לחוק לצמצום השימוש בשQUITות נשיאה חד-פעמיות, תשע"ו-2016, המחייב גביית הסכום האמור על מנת להפחית את השימוש בשQUITות אלה. על ההיענות ניתן למודד מדיווח לשנת 2017 על יישום החוק, כפי שפורסם באתר האינטרנט של המשרד להגנת הסביבה¹. (פסקה זו מותוך פסק דין שנייתן בעש"א 18-11-49962 **מאפיית נחמה בע"מ נ' הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן**(שלום י"ס) (28.07.2019)).
7. והנה, דומה כי הנتابעת עשוה ככל אשר לאל יידה, על מנת להוכיח על קוחותה להבחן כי משקל הארייזות אינו מופחת במעמד שQUITת המאפיים. **ובמה דבריהם אמורים?** הקובלות המונפקות לקוחות אינן כוללות את שם המוצר הנרכש ואף לא את מחירו ל乞"ג, אלא אך ורק את הסכום הסופי לתשלום.
8. מכל מקום, האמור לעיל נאמר בבחינת מעלה מן הצורך, שכן די בכך כי הנتابעת כוללת את הארייזות במשקלם הכללי של מוצרים המאפה בצד להוות הפרה של הדין. ואף מקום בו הנتابעת הייתה מגלה מראש לקוחותה ב"רחל בתך הקטנה" כי משקל המוצרים כולל את משקל הארייזות עדין לא היה בכך הצד להסביר את התנהלותה.
9. בנסיבות העניין, נוכח ההפרה השיטותית ורחבתה היקף של הדין אין מנוס אלא להגיש את התובענה והבקשה דין, במטרה להביא את הנتابעת לחודל מהפרת הדין ולפצצת את קוחותה.

¹ https://www.gov.il/BlobFolder/guide/plastic_bags_use/ar/waste_plastic_bags_annual_supermarkets_report_2017.docx

בשורות הבאות נציג את הוראות הדין המתייחסות מגבלות על הכללת משקל אריזה במשקל הנקי של המוצר. לאחר מכן נציג את העובדות המקימיות את עילת התביעה האישית של התובע ולבסוף נראה כי מתקיימים בעניינו תנאי הסף לאישורה של התביעה **כיצוגית**.

פרק ב': הוראות הדין לעניין מחיר מוצרים הנמכרים לפי משקל

הטעיה על פי חוק הגנת הצרכן

11. הטעייה הצרכן הוגדרה [סעיף 2\(א\) לחוק הגנת הצרכן](#), אשר זו לשונו:

"2. (א) לא יעשה עסק דבר – במעשה או במחדר, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה – העולול להטעות צרכן בכל עניין מהותי בעסקה (להלן – הטעיה); בלי לגרוע מכליות האמור יראו עניינים אלה כמהותיים בעסקה:

(2) המידה, המשקל, הצורה והמרכיבים של נכס; ...

(13) המחיר הרגיל או המחיר שנדרש בעבר, לרבות תנאי האשראי ושיעור הריבית; "

12. הוראת סעיף 17 א' ו-17(ב) לחוק הגנת הצרכן מחייבת את המוכר להציג לצרכן את מחירו הכלול של המוצר שרכש מורה כי:

"17א. בפרק זה, "מחיר הכלול" – מחיר הכלול את סך כל התשלומים בעבר נכס או שירות ואת סך כל המסיטים החלים עליהם או על מכירותם והנגבים על ידי עסק, לרבות –

(1) מס ערך נוסף, אגרות או תשלומי חובה;

(2) בלתשולם אחר הנלווה לרכישת אותו נכס או שירות, בלי שניתנת לצרכן אפשרות מעשית לוותר עליו
במסגרת העסקה

13. הוראת סעיף 17 ב לחוק הגנת הצרכן מורה כי:

"17ב. (א) עסק המציג או המוכר טובין לצרכן יציג על גבי אריזתם את מחירם הכלול.

(ב) הצגת המחיר כאמור בסעיף קטן (א) תהיה –

(1) של המחיר הכלול בלבד, ורק בנסיבות ישראלי;

14. לעניין זה קבע בית המשפט המחויזי (ב''ש) בת''צ 16-08-44841 צור נ' א.מ. TABLE MIDDLE AIRPORTS בע"מ (12.05.20) (להלן: "ענין צור")

"לעניינו, סבורני, על רקע האמור, כי יש לפרש את הוראות [סעיף 17ב לחוק הגנת הצרכן](#),
המחייבות עסק בהציג מחיר כולל בגין טובין שהוא מוצר, כאוסרות על הנتابעת, לחשב את
מחירי דברי המאכל הארויזים, על פי המשקל הכלול גם את האריזות, במכפלת המחיר ליחידה
משקל של דבר המאכל. אין במובן מינעה, כי הנتابעת תגובה תשולם עבור האריזות, אלא שאז,
מחיר האריזות צריך להיות נקוב מראש, וכמוון, אין לקבל, כי היא תלוי מחיר המאכל שייאזר
באריזה" (פסקה 6)

.15. זאת ועוד, על פי ס' 20(ב) לחוק המכבר, תשכ"ח – 1968, כאשר מחירו של מוצר נקבע על פי משקלו, יש לקבוע את המחיר על פי משקלו הנקי של המוצר, לא האזיה:

"نקבע המחיר לפי משקל, יחוسب לפי המשקל הנקי."

.16. לפיכך, ציפיותו של ה策ן הסביר היא שהמחיר יחוسب על פי משקלו של המוצר ללא איזתו. הכללת משקל האזיה במסקלו של המוצר היא החרג, מהוות התנהה על חוק המכבר, ועל המוכר להודיע על כך מפורשת ל策ן. העדר הודעה כאמור עליה כדי הטעה.

.17. כפי שקבע בית המשפט המחויזי ב"יש בהחלטתו בעניין צור:

"הנחה אשר לגביה אין לסביר מחלוקת בין הצדדים, הינה, כי מטרתו של策ן המגיע לבית עסק כגון עסקה של הנכבה, הינה רכישת מזון, וכי אין策ן מגיע בריגיל לבית עסק שכזה, כדי לרכוש אריזות פלסטיק (או אחרות), גם אם בסופו של יום, עשוי הוא לעשות שימוש חוזר באיזיות. אילו ביקש策ן לרכוש אריזות, יכול הוא כמובן, לרכוש אריזות חדשות שלא נעשה בהן שימוש, כמוות שירצה, ובמחירים ידועים, בבית עסק המוכר אריזות כאלה. קשה להניח, כי策ן כלשהו היה בוחר לרכוש את האיזיות במחירים משתנים, אשר נקבעים רק בדיעד, לאחר אריזות המוצרים, והינם תלויים במחיר המוצר.

תחושת ההגינות הבסיסית, נותרת בחוסר נוחות, נוכח אופן התנהלות שכזה במהלך עסקה, נוכח הפער הבהיר בין המציג המידי, לעניין מחיר המוצר, ובין המחיר שבו יחויב הלוקה בפועל, או, נוכח תסומת המראה של המציג שלפיה, מקבל הלוקה בפועל, כמוות קטנה של המוצר, מזו שבגינה היה משלם את אותו מחיר, אלמלא שיטת התמחור הנוגעת לאיזיות. חוסר הנוחות גובר, משנהינו לנוהג אחרית במאםץ סביר, ובית העסק אינו עושה כן.

...

"הדברים לעיל מתיחסים גם עם סעיף 20 לחוק המכבר הקובל כי יש לחייב את הלוקה בהתאם למשקל נתו של דבר המאל": נקבע מחיר לפי משקל, יחוسب לפי המשקל הנקי". (פסקה 6)

.18. מעבר לאיסור הכללי בדבר הטעה בנוגע למחיר ולמשקל של מוצר, קבע המחוקק בפרק ד' לחוק הגנת策ן את החובה לסמנו טובין ולהציג את מחירים. ס' 17ב' קובל בי עסק המציע, המציג או המוכר טובין לצרכן יציג על גביהם או על גבי אריזתם את מחירים הכלול. וס' 17ח' קובל את החובה הchèה על קמעונאי גדול להציג מכשיר שקייה לשירות הלוקה בעסק שטחו על 300 מ"ר.

.19. הנה כי כן, המחוקק פירט חוק את החובה להציג מחיר, ואת אופן הצגת מחיר, ואף קבע שהמחיר אמרור להיקבע על פי המשקל הנקי לא האזיה.

תקנות הגנת הצרכן (כללים שונים לפרסום מחירי נכסים ושירותים)

.20. תקנות הגנת הצרכן מורות על הוצאות על פיהם יש להציג את מחירי השירותים לצרכן על מנת למנוע את הטיעית הצרכן.

.21. בתקנה 1 (א) לתקנות הגנת הצרכן (כללים שונים לפרסום מחירי נכסים ושירותים) תשנ"א-1991 נקבע כי :

"**1.(א) סוגי המוצרים המוניים בטור א' לתוספת יכול שמחירים יוצג באופן המצוין לצד בטור ב', ולא על גבי המוצר עצמו או על גבי אריזתו, ובלבד שהצגת המחיר כאמור נראה לעין, ברורה וקריאה בדרך המאפשרת לכל אדם לדעת את מחיר המוצר.**"

.22. המוצרים המוניים בתוספת הראשונה בין היתר הינם :

"**מוצרים מזון שלבקשת הצרכן ניתן לגיביהם שירות של חיתו או פרישה, או הנמכרים לפי יחידת מידת (כגון גבינות, חמוצים,سلطים, נקניק, ממתקים, חלבה, עוגיות, עוגה, דברי מאפה ומיו"ב).**"

.23. הנה כי כן, על הצרכן לדעת מהו מחיר המוצר לתשלום. מחיר מוצר אינו צריך לכלול, אם כן, את מחירה של האריזה ובוודאי לא במחיר בו נמכר המוצר עצמו.

הנחהיות שהוצאה הממונה על הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוון

.24. זאת ועוד, ביום 25.12.2012 ניתנו הנחיות הממונה, אשר על פייה אין לשקל את המוצר יחד עם האריזה ועל העוסק להודיע לצרכן בדיקן מהו מחיר האריזה בנפרד ממחיר המוצר. בהנחיות נכתב כך :

"**ממקום בו המוצר האמור לעיל, נארז באrizה בית העסק לפני מסירתו לצרכן, תחול ההנחה הבאה:**
אם העוסק גובה תשלום עבור האריזה, עליו להציג לצרכן את מחירו.

הצגת המחיר תהיה על האריזה ואם האריזה מוצבת מחורי דפק ורוחק מעין הצרכן, על העוסק להעמיד שلط בסמוך למקום מסירת המוצר ללקוח, המגלה לצרכן מהו מחיר האריזה. מחיר האריזה יהיה מחיר רגיל כगון 20agi ולא אחוז מסוים ממשקל המוצר. על העוסק להניח את האריזה על גבי המשקל, לאפס את המשקל ורק אז להניח את המוצר בנסיבות שביקש הצרכן.

מחיר הסופי המודבק על המוצר יהיה מחיר הכלל את מחיר האריזה, תוך פירוט מה מתייחס המחיר הכלול הוא מחיר המוצר ומהו מחיר האריזה.

הפרט ההנחה כאמור לעיל, מהווע עבירה של אי הצגת מחיר של האריזה בניגוד לסעיף 7ב' כן עבירה של הטעיה בניגוד לאמור בסעיף 2 לחוק".

- הנחיות הממונה מצ"ב ומסומן בנספח א'.

.25. נמצא כי הנחיות הממונה מנושחות באופן בהיר וחד משמעי. מהנחהיות אלו עולה כי הממונה סקרה ששקילת האריזה יחד עם המוצר מהווע הטעיה. ועל כן שיש לקבוע מחיר קבוע לאריזה, שאינו תלוי במחיר המוצר שנשקל בתוכה.

ודוק! חובת סימון המחיר באופן שאינו מטעה אינה נובעת אך ורק מהנחיתת הממוננה, אלא בראש ובראשונה משwon חוק הגנת הצרכן. מכל מקום למונונה על הגנת הצרכן וסחרו הוגן והמומניות הנדרשים לביצוע חוק זה, ובכך עיסוקה, לפיכך, לפרשותה להוראות החוק משקל מכריע.

.27 עוד יש לומר כי הנتابעת חייבת להפחית את מחיר הארץ בכל מקרה (או לציין את מחירו בנפרד שלא לפי מחיר המוצר) ולא תוכל להכשיר בעמיד את התנהלותה באמצעות הצבת שלט לפיו מחיר הארץ נכל במחירו של המוצר.

.28 יוטעם כי עמדת התובע, **לפיה לא ניתן להבシリ גבייה תשלום בגין אריזות המוצרים באמצעות הצבת שלט המודיע על כך לצרכנים קיבלה את אישור היועץ המשפטי לממשלה**, ואושרה בבית המשפט המחווזי, חלק מאישור הסדר פשרה מתוקן שהוגש בת"צ (מחוזי חי) 33138-07-17 ויליאם נחלה נ' סטופ מרקט בע"מ (05.07.2018) להלן עניין סטופ מרקט

.29 בעמדתו בעניין סטופ מרקט עמד היועץ המשפטי על כך כי עצם העמדת שלטים או שיקות ניילון לצד אריזות הפלסטיק **לצורך אריזות מוצריו פירות וירקות, אינה מאיינת את החובה להפחית את מחיר הארץ בשיקילת המוצרים בקופה.**

.30 היועץ המשפטי לממשלה הוסיף וקבע בעמדתו כי אריזות פירות וירקות ביחד עם המוצר הנארז ובתעריף המשקל של אותו מוצר, מהוות הפרה של הוראות סעיף 17 לחוק הגנת הצרכן המחייב עסק להציג את מחירם הכלול של הטופין, וכן מהוות הפרה של הנחיות הממוננה (מכירת מוצר הנארז בבית העסק) מיום 25/12/12, שהוצאו מכוח חוק הגנת הצרכן, ושל תקנות הגנת הצרכן (כללים שונים לפרסום מחירי נכסים ושירותים), תשנ"א-1991, אשר לפיהם יש להציג את מחיר הארץ ולהייב את הצרכן במחיר קבוע ולא באחיזה מסויים משקל המוצר.

• **העתק פסק הדין שניית בעניין סטופ מרקט מצ"ב בנספח ב'.**

פרק ג': רקו עובדי

.31 כולה מהתצהיר המצורף בבקשת האישור, התובע רכש ביום 03.12.20 וביום 13.12.2020 (שתי רכישות) מוצרים המאפה במאפיינן הנتابעת (ר' קובלות המוצרים כנספח א', ה' ו-ח' לתצהיר).

.32 לאחר שהבחן התובע כי הקופאיות בחרניות אינו מפחית את משקל הארץ במעט השקליה, ובהינתן כי **בחשבוניות שקיבל התובע לא הופיע תעודה כלשהוא להפחית משקל הארץ (ולמעשה לא הופיע נטו כלשהו בלבד המחיר הסופי לתשלוט)**, ערך התובע בדיקות במלבן מצא כי משקלן של הארץ לא הופחת **באף לא אחת מהרכישות שביצע**.

.33 כאמור בתצהיר המצורף בבקשת האישור, התובע שקל את מוצרים המאפה שרכש מהתבעת יחד עם הארץ וממצא כי משקלן זהה/קרוב למשקל שתיעיד במעט השקליה בחנות. מכאן, ובדיקות נוספות שערך כמפורט בתצהיר, הגיע התובע למסקנה כי משקל הארץ לא הופחת במעט השקליה.

.34 למוטר לציין כי על מנת לתקן את טענתו ביעץ התובע **שתי רכישות** במאפיינן הנتابעת ברחוב אהרוןוביץ 14, ב'יב ורכישה שלשית במאפיינן הנتابעת שברחוב חזון איש 31 ב'יב. בכל 3 הרכישות שביצע התברר כי משקל הארץ לא הופחת ממשקל המוצר הכלול, לשון אחרת: התובע חייב بعد הארץ לפי מחירם היקר (37-42₪ לקי"ג) של מוצרים המאפה שרכש.

35. על פי חישוב שערך התובע הנזק שנגרם לו בגין "רכישתנו" של הארייזות הריקות על פי המחיר שנקבע למווצרי המאפה עומד על סך של 7.92 נס' כדלקמן :

מאפיית בוסקילה רחוב אהרוןוביץ

א. ברכישה ב-20.12.03. שילם התובע بعد האריזה, סך של 3.32 נס'.

ב. ברכישה ב-20.12.13 שילם התובע بعد האריזה סך של 1.80 נס'.

מאפיית בוסקילה רחוב חזון איש

ג. ברכישה ב-20.12.13 שילם התובע بعد האריזה סך של 2.80 נס'

36. עוד מציין התובע בתצהירו כי התשלומים שנדרש לשלם בגין הארייזות מגיע עד **כדי 10%** מהסכום הכלול ששילם לנتابעת בעד מווצרי המאפה שרכש. על כן, הגם שסטומי הנזק נموוכים הרי שישuros מסך התשלומים הכלול הינו משמעותי.

37. משמעה התובע כי משקלן של הארייזות לא הופחת, ובහינתו כי הגיעו למסקנה שמדובר במקרה בשל שיטתי ומתרחש ולא באירוע חד פעמי, החליט להגיש את בקשה האישור במטרה להביא את הנتابעת לתכנן את דרכיה ולפנות את חברי הקבוצה בגין הנזקים שנגרמו להם.

פרק ד': עילות התביעה

א. הפרת חובה חוקתית

38. מעשיה ומחדריה של הנتابעת המתווארים לעיל, מהווים הפרת חובה חוקתית, כהגדרתה בסעיף 63 **בפקודת הנזיקין** [נוסח חדש], התשכ"ח - 1968.

39. בנסיבות העניין, פועלותיה של הנتابעת עומדת בכל יסודות העולה, כפי שנקבעו בסעיף 63(א) לפકודת הנזיקין :

א. **החוות הוא מכוח חיקוק** - הנتابעת הפרה את הוראת סעיף 20(א) לחוק המכר המורה כי מחירו של מוצר הנמכר לפי משקל יחשב לפי משקלו הנקוי. הנتابעת מכירה מוצרים הנמכרים לפי משקל שלא ע"פ המשקל הנקוי של המוצר כי אם בtosפת משקל האריזה שאינו חלק מהמשקל הנקוי ובכך הפרו את הוראת החוק.

ב. **החקוקים שהופרו נועד להגן על התובע ועל יתר חברי הקבוצה** - מטרתו של המכר לאפשר לציבור לרכוש מוצרים הנמכרים לפי משקל, אך ורק ע"פ המשקל הנקוי של המוצר אותם הם רוכשים. הנتابעת מוכרת את המוצר שלא ע"פ משקלו הנקוי ואף מושיפות חטא על פשע ואין מודיעה ללקוחותיה כי המשקל כולל בתוכו גם את משקלה של האריזה ע"פ חוק הגנת הרכנן, תשמ"א-1981.

ג. **הנתבעת הפרה את החובה המוטלת עליה** - כאמור לעיל, הנتابעת מוכרת מוצרים הנמכרים לפי משקל שלא ע"פ משקלם הנקוי כפי שנקבע בחוק המכר.

ד. **ההפרה גרמה לתובע ולשאר חברי הקבוצה נזק** - באשר נמכרו להם מוצרים הנמכרים לפי משקל שלא ע"פ משקלם הנקוי שנקבע בחוק המכר וגרמו להם חסרוןisis השווה לסכום אותו שילמו בעד האריזה.

הנזק הוא מסווג הנזק אליו התכוון החוקרים שהופנו - החיקוקים נועדו, בין היתר, להטיל על הנتبעת את האחריות לפצות כל צרכן אשר ניזוק כתוצאה מרכישת מוצרים הנמכרים לפי משקל שלא ע"פ משקלם המקורי.

ו. יש קשר עובדתי וסיבתי בין הנזק שנגרם להפרת החובה החוקה - הנتبעת הפרה את חובתה שלא למכור מוצרים הנמכרים לפי משקל, כי אם לפי משקלם המקורי ובכך גרמו לתובע לחסרונו כס. נמצא כי קיים קשר ישיר - עובדתי וסיבתי - בין הנזק שנגרם לתובע להפרת החובה החוקה.

לאור האמור לעיל, על הנتبעת להסביר לציבור ל��וחותיה את ההפרש שבין הסכומים אותם נדרשים היו לשלם עבור משקלם המקורי של המוצרים, לבין הסכום אותו גבתה בפועל המגמל תשלוםם بعد הארידזה.

ב. רשנות

.41. בידוע, שלושה הם יסודותיה של עוללת הרשלנות - התרשלות, קרונות הנזק, וקשר סיבתי בין ההתרשלות ובין קרונות הנזק, וזאת בהתאם לסעיף 35 [לפקודת הנזיקן](#) [נוסח חדש].

(1) יסוד ההתרשלות

.42. יסוד ההתרשלות מורכב משני נדבכים - **האחד** הינו קיומה של חובת זהירות של המזיק כלפי הנזק וה**שני** הינו הפרטה של חובת זהירות זו. בכך להוכיח את קיומה של חובת זהירות על התובע להוכיח את התקיימותם של שני פניה - המושגי והكونקרטי. בכך להוכיח בהמשך את הפרטה של חובת זהירות על התובע להראות שהנתבע לא עומד בסטנדרט הזהירות שנדרש ממנו בנסיבות העניין.

.43. **חובת זהירות**: יסוד ראשון באחריות על-פי עולلت הרשלנות הוא, שהמזיק חב חובת זהירות לנזוק. סעיף 36 [לפקודת הנזיקן](#) [נוסח חדש] קובע, כי חובת זהירות "מוטלת כלפי כל אדם וכלפי בעל כל נכס, כל אימת שאדם סביר צריך היה באותו נסיבות לראות מראות מראש שהם עלולים במהלכם הריגל של דבריהם להיפגע ממשעה או ממחдел .. .".

.44. כפי שנקבע בהלכה הפסוכה חובה זו דורשת ערכיתן של שתי בוחינות: **האחד**, אם בין סוג המזיקים, אליו משתיך המזיק, לבין סוג הנזוקים, אליו משתיך הנזוק, קיימים "יחס רעوت" לעניין סוג הפעולות, אליו משתיכת פעולה המזיק, ולענין סוג הנזקים שגרם המזיק" (ראה [ע"א 862/80 עיריית חדרה נ' זוהר ואח'](#), [פ"ד ל' 757](#) (3), בעמ' 766). חובה זו מכונה כחובה זהירות מושגית.

.45. **הבחנה האחרת היא**, אם בין המזיק הקונקרטי לבין הנזוק הקונקרטי קיימת חובת זהירות לעניין הפעולות שהתרחשו בפועל לעניין הנזק שנגרם בפועל. ניתן לכנות חובה זו כקונקרטיבית. הבדיקה הראשונה היא מושגית וכללית. הבדיקה השנייה היא פרגמאטית שתי הבדיקות גם יחד נערכות על-פי מבחן הצפויות. השאלה היא מושגית, מה אדם סביר יכול היה לצפות (אפשרויות פיסית) או צפה הלה למעשה ([ע"א 19, 8/79 גולדשטיינ' ארזי ואח'](#); [ארזי ואח' נ' גולדשטיינ' ואח' וערעור שבנגד, פ"ד ל' 399](#) (3), בעמ' 415), ומה אדם סביר צריך היה להזמין לצפות (קטגורייה נורמטיבית) (ראה [ע"א 360/54 היוזץ המשפטי נ' ברקוביץ, פ"ד יד 206](#)).

.46. בובאו לקבוע קיומה של חובת זהירות מושגית הנחת העבודה הינה, כי מקום שנייתן לצפות נזק, לעניין טכני, קיימת חובת זהירות מושגית, אלא אם כן קיימים שיקולים של מדיניות משפטית, השוללים את החובה. ראו בהרחבה [ע"א 145/80 ועKENIO N' המועצה המקומית בית שמש, פ"ד ל' 113](#), להלן – "פרשת עKENIO".

47. בעניינו מתקיימת חובת זירותמושגית - שכן לנتابעת הכוח, השליטה והפיקוח על עובדיה, יהיה עלייה לצפות כי אם לא יملאו את חובת בהפחחת משקל האירועים יגרמו נזקים ללקוחות. בשל החובה של הנتابעת כלפי לקוחותיה יש ליחס לה חובת זירותמושגית.

48. בעניינו מתקיימת אף חובת זירות קונקרטית, שכן הנتابעת יכולה להיות וצריכה לצפות כי הטעית ללקוחותיה ו/או חיבם במחיר גבוהה יותר בגין שקלת האירועים כחלק ממשקלם הנקי של המוצרים, תסבנה להם נזק כלכלי.

49. נמצא כי יסוד ההתרשלות על שני נדבכים מתקיים בעניינו, שכן קיימת חובת זירותמושגית וקונקרטית של הנتابעת כלפי התובע והוכח כי הנتابעת הפרה חובה זו.

(2) הפרת חובה זהירות

50. הנتابעת הפרה ברוגל גסה את הוראות חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 והוראות חוק המכון, התשכ"ח-1968. הפרת חובה הוקמה כשלעצמה מהויה מעשה רשלני. הנتابעת חייבה את לקוחותיה עבור משקל הארץ כחלק ממשקלם הנקי של המוצרים.

(3) קרות הנזק

51. בשל הפרת חובה זהירות נגרם נזק לתובע. הנזק הינו הסכום אותו נדרש לשלם بعد קופסת הפלסטייק בשל אי הפחחת משקל מוצרי המאפה שרכש.

(4) קשר סיבתי

52. על מנת לבסס את עילת הרשות נדרש להוכיח קשר סיבתי עובדתי ומשפטי. קשר משפטי מתקיים שכן בעניינו אין גופ אחר ו/או אדם אחר אשר اسمו הוא הסיבה לנזקיהם של חברי הקבוצה ובתוכם התובע. קשר סיבתי עובדתי – מחדלי הנتابעת הם הם אשר גרמו לנזקים הממוניים של לקוחותיה. אילו הייתה הנتابעת מקיימת את חובתה ע"פ החוק, נזקים אלו לא היו מותגבשים.

ג. עילה מכוון חוק הגנת הצרכן

הטעיה

53. בסעיף 1 לחוק הגנת הצרכן מוגדר "עובד" "עובד" כ- "מי שמוכר נכס או נותן שירות דרך עסקך כולל יצורן".

54. סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן קובע כי עסק לא יעשה פעולות העולות להטעית את הצרכן בכל עניין מהותי:

(2)(א) לא יעשה עסק דבר-במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה, או בכלל דרך אחרת לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה- ה

- עלול להטעית צרכן בכלל עניין מהותי בעסקה(להלן-הטעיה); בלי Lagerוע מכלליות האמור יראו עניינים אלה כמהותיים בעסקה..."

.....

(2) **המידה, המשקל, הצורה והמרכיבים של נכס;**

55. ברע"א 2837/98 **שלוט ארץ נ' בזק בע"מ** (פורסם בנבו) נקבע כי הטעיה של צרכן יכולה להתבצע הן על דרך של מחדל והן על דרך של מעשה :

"הטעה היא הצהרה כזובת. ההטעה נוצרת כאשר קיימים פער בין הדברים הנאמרים (או המושטרים) לבין המציאות. הטעה יכולה לבוש שתי צורות האחת הטעה של דרך של מצג שווה הכול פרטיהם שאינם תואמים את המציאות. השנייה הטעה במחדר, קרי- אי גילוי פרטיים מוקם שבו חובה לגלותם(607א)".

.56. על תכלית איסור הטעיה שבוחק הגנת הזכרן עמד בית המשפט בע"א 10626/05 **אביב שירותים משפטיים נ' בנק הפועלים בע"מ**:

"תכלית האיסור על הטעיה היא להבטיח את יכולתו של ציבור הלקחות להתקשרות לצורך באופן מודע כדי להימנע מהטעיה הזכרן חייב העוסק לוודא כי הציג בפניו את כל המידע המצו依 בידו, כך טובתיך יכולתו לצורך באופן התואם למציאות לצרכיו ורצונו".

.57. בעניינו, ברי כי הנتابעת עונה על הגדרת "עובד" שבסעיף 1 לחוק הגנת הזכרן, באשר הינה מוכרת מוצרי מאפה.

.58. עוד עולה מהוראות חוק הגנת הזכרן כי על הנتابעת חלה החובה לגנות לציבור לקוחותיה את מלאה העובדות הרלוונטיות בגין המוצרים אותם היא משוקות, שכן כאמור אי גילוי פרטיים מוקם שבו חובה לגלותם(607א) עולה בדי הטעיה במחדר.

.59. אין ולא יכול להיות חולק כי רכישת מוצר הנמכר לפי משקל, עליו הזכרן מצפה לשלם אך ורק לפי משקלו הנוכחי הינו פרט מהותי עבורו. והנה, כאשר הנتابעת מוכרת לקוחותיה מוצרים הנמכרים לפי משקל, שלא ע"פ משקלם הנוכחי של אותם מוצרים ואף אינה פועלת להציג ברבים כי המשקל כולל בתוכו את האזיה בהתאם לדין, הרי שהיא מטעה במחדר ובמעשנה את ציבור לקוחותיה. בין היתר הנتابעת מטעה את לקוחותיה לחשב כי המוצר נמכר במשקלו הנוכחי.

אי הצגת המחיר של המוצר

.60. הוראת סעיף 17 א ו17(ב) לחוק הגנת הזכרן מחייבים את המוכר להציג לצרפן את מחירו הכלול של המוצר שרכש מורה כי :

"17א. בפרק זה, "המחיר הכלול" - מחיר הכוללת סך כל התשלומים בעבר נכס או שירות ואת סך כל המסיט החייבים עליהם או על מכירותם והנגבים על ידי עובס, לרבות -
(1) מס ערך נוסף, אגרות או תשלום חובה;
(2) בל תשלום אחר הנלווה לרכישת אותו נכס או שירות, בלי שניתנת לצרפן אפשרות מעשית לוותר עליו
במסגרת העסקה"

.61. הוראת סעיף 17 ב לחוק הגנת הזכרן מורה כי :
"17ב. (א) **עובד המציאות, המציג או המוכר טובין לצרפן יציג על גבייהם או על גבי אריזתם את מחירם הכלול.**
(ב) **הצגת המחיר כאמור בסעיף קטן (א) תהיה -**
(1) של המחיר הכלול בלבד, ורק בנסיבות ישראלי;

62. כאמור בהתאם לעמדת הממונה על הגנת הצרך שהובאה לעיל, שיקילת המוצרים יחד עם אריזות ומיכירותם יחד מוביל להציג בנפרד את מחירה של הארץ, מהוועה עבירה של אי הצגת מחיר של הארץ בנגד לטענה בענין 71ב' לחוק הגנת הצרך כן עבירה של הטעה בנגד לאמור בסעיף 2 לחוק."

ד. עשיית עושר ולא במשפט

63. סעיף 1(א) לחוק **עשיית עושר ולא במשפט**, התשל"ט - 1979 מורה כי: "מי שקיבל שלא על פי זכות שבדי נכס, שירות או טובת הנאה אחרת (להלן - הזוכה) שבאו לו מאדם אחר (להלן - המזוכה), חייב להשב למזוכה את הזכיה, ואם ההשבה בעניין בלתי אפשרית או בלתי סבירה - לשלם לו את שווייה..."

64. הנتابעת מכירה מוצרים לפי משקל, שלא ע"פ משקלם הנקי ואת **ההפרש** בין המשקל הנקי למשקל הכלול את הארץ **שלשה לפיסה**. בנסיבות אלו פשיטה כי הנتابעת התעשרה שלא כדין על חשבון חברי הקבוצה ועליה להשיב את אשר גבתה בגין ושלא כדין לציבור.

ה. עילה לפי חוק החזויים

65. במעשהיה ו/או במחדריה הפרה הנتابעת את הוראות סעיפים 12, 39 ו- 15 לחוק החזויים (חלק כללי) תשל"ג-1973.

66. לעניין זה סעיף 15 לחוק החזויים מורה כי: "מי שהתקשר בחוזה עקב טעות שהיא תוצאה הטעה שהטהעו הצד השני או אחר מטעמו, רשאי לבטל את החוזה; לעניין זה, "הטעה" - לרבות אי גילוין של עבודות אשר לפי דין, לפי נוהג או לפי הנسبות היה על הצד השני לגלותן".

67. אין ולא יכול להיות חלק כי הנتابעת הטעה את התובע, למצער במחדר, ביחס למשקל המוצרים אוטם רכשה ו/או ביחס לעצם העובדה כי מוצרים אלו נמכרים לפי משקלם הנקי. אין ספק כי מחירו של מוצר שלא לפי משקלו הנקי הינו עניין "אשר לפי דין" היה על הנتابעת לגנות ללקוחותיה, וכי כתוצאה מהעדר הגליוי, למצער, נגעה זכותו של התובע להחלטת האס לרכוש את המוצרים דואק באבחנות של הנتابעת ולא בחנות אחרת, הפעלתה על פי חוק, ובזה מחירם של מוצרים הנמכרים ע"פ משקלם הנקי.

פרק ה': אומדן הנזק

אומדן הנזק לקבוצה

68. בידי התובע אין את הנתונים בדבר כמותם של מוצרי המאפה שמכרה הנتابעת לחבריו הקבוצה. על כן ועל דרך האומדן כמפורט בתצהירו מעמיד התובע את סכום הנזק המצרי עלי סך כולל של 768,000 ש"ח

69. למוטר לציין כי בהינתן כי משקלה של הארץ עשו לעמוד, כפי שהודגש בעניינו של התובע, עד כ 10% ממשקלם הכולל של המוצרים, ובהתאם כי הנتابעת פועלת שנים רבות, הרי שמדובר באומדן סביר וזהיר בנסיבות העניין.

70. מכל מקום, עם אישור התובענה כייצוגית, ניתן יהיה לבצע היליך מסוודר של גילוי מסמכים ואחריו ניתן יהיה לחשב באופן מדויק את הנזק המצרי אשר נגרם לחבריו הקבוצה.

.71 יוער, כי גם אם קיים קושי אובייקטיבי לעורך חישוב מדויק של סכום הנזק הרפואי, הרי שאת חישוב הנזק ניתן לעשות גם בדרך של אומדן המבוססת על נתונים עובדיתיים שאינם שנויים במחלוקת. כפי שנקבע ע"י בית המשפט העליון בע"א 345/03 **רייכרט נ' יורשי המנוח משה שם ז"** (ניתן ביום 07.06.2007):

"**סיכום של דברים עד כה, עקרונית ניתן לקבוע את הנזק בתובענות ייצוגיות בדרכים שונות אשר מיושמות בקשה רחבה של מזכבים.** מן הצד האחד עומדת, כאמור, דרך הוכחה הקבועה בסעיף 20(א)(2) **לחוק תובענות ייצוגיות ותקנות נירות ערך**, לפיה מוכח הנזק באמצעות הגשת **తצהירים על-ידי כל אחד מחברי הקבוצה.** דרכו הוכחה נוספת, אשר קרובות במידה מסוימת להליך האינדיידואלי, מבוססות על קביעת נזקו של כל אחד מחברי הקבוצה אך זאת, ללא ניהול הליך מפורט של הגשת תצהירים, אלא באמצעות חישוב כללי המבוסס על נתונים עובדיתיים שאינם שנויים במחלוקת או ניתנים להוכחה פשוטה. ניתן, למשל, לשלב בין שתי הדרכים, על-ידי התווית נוסחה כללית שתוישם, לגבי כל אחד מיחדי הקבוצה, על-פי הנתונים המיוחדים הנוגעים לו. מן העבר الآخر, **קיימות דרכים נוספות לקביעת הפיצוי, המבוססות על קביעת סכום הנזק הכלל שנגרם לקבוצה כולה באמצעות שיטות שונות שפורטו לעיל.** **לבסוף, במקרים בהם לא ניתן לחשב את הנזק (אף שאינו חלק כי נגרם), קיימת אפשרות לקבוע את סכום הפיצוי גם על דרך האומדן.**" (פסקה 67 לפסק הדין)

הנזק לתובע

.72 כאמור הנטבעת מכירה מאפים מבלי להפחית את משקל האրיזות ממשקלם של המאפים שנמכרו. באופן זה נמכרת למעשה האריזה לצרכן במחיר היקר בו נמכר המוצר עצמו. על כן הנזק שנגרם לתובע הינו התשלום שנדרש לשלם לננתבעת بعد האrizה(קופסת הפלסטייק), כשהיא ריקה.

.73 נוכח האמור, כמפורט בתצהירו, הנזק שנגרם לתובע ב 3 הרכישות שביצע עומד על 7.92 ל"נ. (ר' לעיל)

.74 יוער, כי ברגע להוכחת שיעור הנזק, הרי שהוק הטענה הייצוגית מורה לנו כי די בכך שהתווער יראה כי לכואורה נגרם לו נזק, ואין צורך להוכיח את הנזק שנגרם לכל חברי הקבוצה. כפי שקבע השופט בינויין בת.א. 1065/05 **שי שאל נ' תזריאן** (פורסם בנבו, 14.02.2008) בפסקה 31 להחלטה:

"**כasher אחד מיסודות העילה הוא נזק "די בכך שהתווער יראה כי לכואורה נגרם לו נזק"**(סעיף 4(ב)(1) לחוק. בשלב זה אין צורך להראות נזק שנגרם לכואורה לכל חברי הקבוצה. זאת ועוד, ב眼角 דין הישן מורה סעיף 8(ג)(2) לחוק, כי בית משפט רשאי **תובענית ייצוגית גם כאשר לא הוכחעה עילה אישית לכואורה ... ; אלא שבסמקרה זה יורה בית המשפט על החלפת התובע המיצג"**

פרק ו': סיכום

.75 אשר על כן, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות ולהזכיר כאמור ברישא של תביעה זו .

.76 בית המשפט מתבקש לקבוע אם תתקבל התובענה פסק לב"כ התובע הייצוגי שכ"ט בהתאם להוראות סעיף 23 לחוק ובשיעור של 20% מסכום פסיקת בית המשפט בעניין התובענית הייצוגית לכל חברי הקבוצה

בתוספת מע"מ כחוק. בנוסף, לפ██וק לטובת התובע הייצוגי פיזוי הולם בשיעור של ממחצית מכל סכום שיפ██ק לטובת בא כוחו וזאת בהתאם להוראות סעיף 22 לחוק.

